

Sveriges andel av internationell klimatfinansiering

Tillsammans med övriga industrialiserade länder under FN-klimatmötet i Köpenhamn 2009 tog Sverige på sig att från och med 2020 mobilisera 100 miljarder USD årligen till utvecklingsländer.¹

Att de 100 miljarderna USD ska vara "nya och additionella medel" är helt centralt, och det innebär att det måste vara pengar utöver det befintliga biståndet (1-procentsmålet). Sverige har hittills inte bidragit med några pengar utöver befintligt bistånd och har alltså inte hållit sitt löfte. Dessutom bör det tilläggas att själva summan 100 miljarder USD inte bygger på hur stort behovet är, vilket i de flesta uppskattningar snarare ligger på minst 300 miljarder USD per år från 2020.² EU-kommissionen har uppskattat utvecklingsländernas kostnad för att begränsa utsläppen och anpassa sig till ett förändrat klimat till 1000 miljarder kronor om året fram till 2020.³ Detta dokument behandlar alltså endast den miniminivå av svensk klimatfinansiering som behövs för att uppfylla svenska åtaganden, sannolikt behöver Sverige skjuta till mer pengar för att möta de verkliga behoven. Beräkningar enligt modellen Greenhouse Development Rights ger till exempel ett belopp på ca 28 miljarder kronor per år från 2020⁴, vilket redovisas mer utförligt nedan.

Det finns ingen beslutad fördelningsnyckel för hur mycket de enskilda länderna ska bidra med, i detta dokument redovisar vi hur Diakonia har räknat fram hur stor Sveriges andel skulle kunna vara.

Diakonias utgångspunkter är:

- att EUs andel av de 100 mdr USD är samma som för snabbstartpengarna – ca 30 procent⁵
- att använda samma beräkningsnyckel för medlemsstaternas andelar som Kommissionen använder för EUs andel jämfört med andra industrialiserade länder (mix av BNP och utsläpp av växthusgaser)⁶
- att årliga belopp fram till 2020 beräknas med en linjär uppskalning från en nollnivå 2009, vilket kan ses som startpunkten för finansieringsåtagandet

Beräkningar följer på nästa sida.

¹ Köpenhamnsackordet, <http://unfccc.int/resource/docs/2009/cop15/eng/l07.pdf>

² Yale School of Forestry & Environmental Studies, <http://environment.yale.edu/blog/2010/12/when-100-billion-just-isnt-enough/>

³ Naturvårdsverket - Nyckelfrågor i förhandlingarna 2013-01-17, <http://www.naturvardsverket.se/Start/Klimat/Global-utmaning/Internationella-forhandlingar/Nyckelfragor-i-forhandlingarna/>

⁴ Greenhouse Development Rights Calculator, standardinställning för "Obligation to pay" 2013-01-10, <http://www.gdrights.org/calculator/>

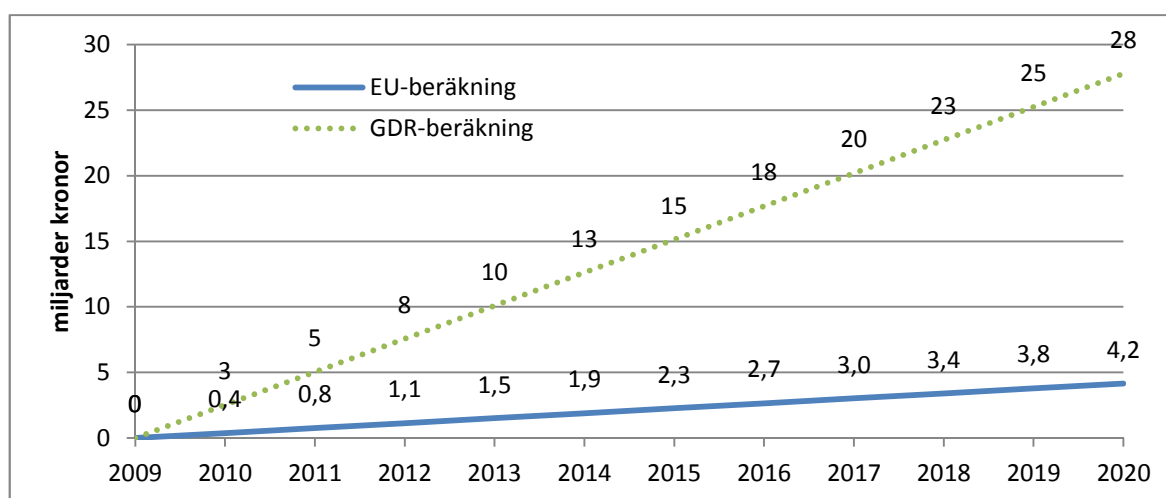
⁵ Fast Start Finance, http://ec.europa.eu/clima/policies/finance/international/faststart/index_en.htm

⁶ Scaling up international climate finance after 2012 - COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT SEC(2011) 487 final, http://ec.europa.eu/economy_finance/articles/financial_operations/pdf/sec_2011_487_final_en.pdf

Eftersom vi använder officiell EU-statistik⁷ uttrycks beloppen i euro i första halvan av beräkningarna.

Land/område	BNP (miljoner euro)	Växthusgasutsläpp (kton CO ₂ -ekv.)	Viktning 50/50
EU (27 länder)	12 279 914,7	4 720 878	
Sverige	349 945,1	66 232	
Sveriges andel (%)	2,85	1,40	2,13

- EUs 30-procentiga andel av 100 mdr USD för 2020 uttryckt i miljoner euro⁸: 22 891,9
- Sveriges 2,13-procentiga andel av EUs andel i miljoner euro: 487,6
- **Sveriges andel i miljarder kronor: 4,2**

Figur 1: Sveriges årliga belopp, linjärt framräknade för uppskalning från 2009 till 2020⁹

Sju gånger högre belopp - Greenhouse Development Rights (GDR)

Om utgångspunkten inte är det bristfälliga Köpenhamnsackordet utan istället en modell som är konstruerad för att både minska utsläppen av växthusgaser och möjliggöra utveckling i de fattiga länderna, och samtidigt göra detta på ett sätt som kan kallas rättvist hamnar Sveriges nota för 2020 på ca 28 miljarder kronor¹⁰, istället för de 4,2 miljarder kronor vi räknat ut ovan.

Greenhouse Development Rights är en modell som utvecklats av bland andra Stockholm Environment Institute (SEI) som mäter historisk utsläppsskuld och ekonomisk förmåga för att komma fram till vilka skyldigheter världens samtliga länder har, både ekonomiskt och för utsläppsminskningar.

⁷ Eurostat 2010,

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=tec00001>

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&language=en&pcode=ten00072&plugin=1>

⁸ Oanda 2013-01-09, <http://www.oanda.com/lang/sv/currency/converter/>

⁹ För jämförelsens skull används 2009 som startår för både EU- och GDR-beräkningen, men det är inte givet att GDR-beräknade belopp för 2020 kan "räknas bak" till 2009

¹⁰ Greenhouse Development Rights Calculator, standardinställning för "Obligation to pay" 2013-01-10, <http://www.gdrights.org/calculator/>